MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MIGRAČNÝ ÚRAD MV SR
odbor dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce

TURECKO

Ľudová demokratická strana (HDP)

Monotematická správa o krajine pôvodu

Klauzula o výhrade k zdrojom a informáciám

Táto správa bola spracovaná v súlade s Usmernením riaditeľa migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (MV SR), ktorým sa upravuje postup pri spracovaní informácií o krajine pôvodu žiadateľov o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky a vzájomná spolupráca medzi odbormi, 2018.

V správe boli použité starostlivo vybrané zdroje v súčasnosti dostupné odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce (ODZS). Informácie o každom použitom zdroji sú v správe uvedené formou odkazu v poznámke pod čiarou. Informácie o krajine pôvodu obsiahnuté v tejto správe boli preskúmané, vyhodnotené a analyzované s maximálnou starostlivosťou v rámci obmedzeného časového rámca. Informácie o krajine pôvodu pochádzajú zo zdrojov v jazykoch, v ktorých ich je možné vyhľadať, zohľadňujúc jazykové znalosti zamestnancov ODZS. Informácie o krajine pôvodu v správe však nemožno považovať za vyčerpávajúce ani definitívne pre posúdenie konkrétnej žiadosti o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany. Ak konkrétna udalosť, osoba alebo organizácia nie je uvedená v správe, neznamená to, že sa udalosť neuskutočnila alebo že osoba alebo organizácia neexistuje.

Termín "utečenec", "riziko" a podobná terminológia sa používajú ako generická terminológia a nie v právnom zmysle, ako sa uplatňuje v acquis EÚ o azyle, Dohovore o utečencoch z roku 1951 a Protokole z roku 1967 o právnom postavení utečencov.

Informácie uvedené v správe neodrážajú názor migračného úradu MV SR, ani akékoľvek politické stanovisko.

Klauzula o výhrade k použitiu správy

Táto správa je určená len na vymedzené účely v rámci vecnej pôsobnosti zadávateľa.

Zdroje informácií o krajine pôvodu použité v tejto správe môžu byť citované, nie však správa samotná.

Správu (vrátane prekladu do slovenského jazyka) nemožno bez predchádzajúceho súhlasu migračného úradu MV SR šíriť alebo rozmnožovať (čiastočne ani úplne).

TĚMY:

1. **Všeobecné informácie o Ľudovej demokratickej strane (Halkların Demokratik Partisi - HDP)**
2. **Ciele strany HDP**
3. **Členstvo a členské preukazy strany HDP**
4. **Zaobchádzanie s členmi strany HDP**

1. Všeobecné informácie o Ľudovej demokratickej strane/ Halkların Demokratik Partisi (HDP)

Symbol HDP [1]

Politická strana s názvom Ľudová demokratická strana bola sformovaná v auguste 2012[2].

Podľa tureckej spravodajskej agentúry Ahval, ktorá citovala kurdskú agentúru Mesopotamia, má politická strana HDP viac ako 37 000 členov[3].

Ako uvádza mediálna agentúra Reuters, vo februári 2018 boli na kongrese HDP za jej vodcov zvolení Pervin Buldan a Sezai Temelli[4].

V parlamentných voľbách, ktoré sa konali 24.júna 2018, sa HDP podarilo prekonať 10-percentný strop a získala 11,7% voličských hlasov[5]. V tureckom parlamente obsadila táto politická strana 67 parlamentných kresiel[6]. Uväznený bývalý líder HDP, Selahattin Demirtaş, v prezidentských voľbách, ktoré sa konali v ten istý deň, získal 8,4 % voličských hlasov[7].

---

[1] Webová stránka HDP, *Symbol strany*, http://www.hdp.org.tr/en/, navštívené: 3.októbra 2018

[2] Taucher,W., Vogl, M., Webinger,P., *Kurdi (História- Náboženstvo- Jazyk- Politika)*, 2015, http://www.bfa.gv.at/files/broschueren/KURDS_Monographie_2015_11.pdf, navštívené: 4.októbra 2018, pracovný preklad z anglického jazyka (AJ)

[3] Ahval, *Každý tretí člen HDP bol počas posledných 3 rokov zadržaný*, 10. marec 2018, https://ahvalnews.com/hdp/one-three-hdp-members-detained-over-last-3-years, navštívené: 4. októbra 2018, pracovný preklad z AJ

[4] Ministerstvo vnútra Veľkej Británie, *Politická a informačná správa ku krajine Turecko: Kurdské politické strany*, august 2018, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/732170/Turkey_-_Kurdish_Political_Parties_-_CPIN_-_v3.0__August_2018_.pdf, navštívené:1. októbra 2018, pracovný preklad z AJ

[5] Federálny úrad pre azyl a migráciu (BAMF) Nemecko, *Krátke správy z 9. júla 2018,* dostupné na: https://www.ecoi.net/en/file/local/1442579/1226_1536219551_deutschland-bundesamt-fuer-migration-und-fluechtlinge-briefing-notes-09-07-2018-englisch.pdf, navštívené: 28. septembra 2018, pracovný preklad z AJ

[6] SME, *Päť strán a šesťsto poslancov. V Turecku zasadol nový parlament,* 7.júl 2018, https://svet.sme.sk/c/20865730/pat-stran-a-seststo-poslancov-v-turecku-zasadol-novy-parlament.html#ixzz5KjX4mvJY, navštívené v internej databáze MIGDOC: 27.septembra 2018

[7] BAMF, *Krátke správy z 9. júla 2018,* dostupné na: https://www.ecoi.net/en/file/local/1442579/1226_1536219551_deutschland-bundesamt-fuer-migration-und-fluechtlinge-briefing-notes-09-07-2018-englisch.pdf, navštívené: 28. septembra 2018, pracovný preklad z AJ

Na webovej stránke HDP, v sekcii *Kontakty*, je uvedená adresa ústredia tejto strany: Barbaros Mah. Tahran Cad. Büklüm Sok. No: 117 06680 Çankaya/Ankara, ako aj adresa úradu v Istanbule: Kalyoncukulluğu Mah. Kalyoncukulluğu Cad. No: 29 34435 Tarlabaşı Beyoğlu / İstanbul[8].

2. Ciele strany

Webová stránka HDP, ako uvádza správa Ministerstva vnútra Veľkej Británie, opisuje názory a ciele strany nasledovne:

> ´"Čestná politika"
>
> Veríme v čestnú a transparentnú politiku. Vieme, že vzťah medzi politikmi, byrokratmi a kapitálom je vzťah založený na záujme a je vedľajším produktom tohto politického systému. Bojujeme proti nadmiere korupcie a úplatkárstva, ktoré zasiahli všetkých nositeľov politiky v Turecku, od miestnych až po federálnych.
>
> "Demokratická strana"
>
> My demokratické a mierové sily Turecka; zástupcovia asociácií práce, ekológie a práv žien; umelci, spisovatelia, intelektuáli, nezávislí jednotlivci, robotníci, zástupcovia rôznych etnických a náboženských skupín, nezamestnaní, dôchodcovia, poľnohospodári, zdravotne postihnutí, vedci a tí, ktorých mestá sú zničené, sme tu jednotní. Naša organizácia začína v uliciach a vyvíja sa do miestnych zhromaždení v našich štvrtiach.(...)
>
> "Strana slobody a rovnosti"
>
> [...] Chceme žiť v krajine, v ktorej nikto nie je diskriminovaný alebo vystavený akejkoľvek forme útlaku alebo tlaku kvôli svojmu etnickému pôvodu, presvedčeniu alebo myšlienkam. [...]
>
> "Strana za mier"
>
> Dosiahnutie mieru v Turecku je najvyššou prioritou HDP. Aby sme zaručili mier, je nevyhnutné zaviesť právo na vzdelanie v materinskom jazyku, právo na samosprávu na miestnej úrovni a ústavné uznanie rovnakého občianstva. Sme presvedčení, že mier v Turecku dosiahneme, ak budú rešpektované a uznávané, a nie ignorované, oprávnené požiadavky každého, najmä kurdských a alawitských ľudí. [...]
>
> "Strana za prácu"
>
> [...] Bojujeme proti nezamestnanosti a chudobe ako aj proti ničeniu miestnych výrobcov a poľnohospodárov. Sme súčasťou boja utláčaných más.

[8] Webová stránka HDP, *Kontakty*, http://www.hdp.org.tr/en/contact/8766, navštívené: 3.októbra 2018

" Strana za samosprávu"

Neveríme v mylnú predstavu, že demokracia je výlučne len hlasovanie každé štyri roky. Podporujeme priamu demokraciu. [...]
"HDP verí, že vytvorenie demokratických a autonómnych miestnych samospráv je prvým krokom smerom k dobre fungujúcej demokracii; snažíme sa vytvoriť silné miestne samosprávy a chrániť právo každého občana na mesto. Guvernéri a okresní guvernéri by mali byť volení, nie menovaní. Vzdelávacie, zdravotnícke a bezpečnostné služby by mali zabezpečovať miestne vlády.

"Strana za rovnosť pohlaví"

[...] Implementujeme politiky pozitívnej diskriminácie až do dňa, keď budú ženy a muži v tejto krajine považované za rovnocenné. V dôsledku toho uplatňujeme politiky rovnakého zastúpenia v našich organizáciách. [...]
" Pre nás nie je diskriminácia LGBTQ jednotlivcov odlišná od inej formy rasizmu. Sme za jedno s osobami LGBTQ v boji proti trestným činom z nenávisti, xenofóbii, vraždám a násiliu voči komunite LGBTQ.

"Zelená strana"

Príroda je na pokraji smrti. Flóra a fauna sú neustále ohrozované kvôli zisku. Svet, v ktorom žijeme, nepatrí len nám a nie je tu pre nás, aby sme ničili jeho zdroje. [...]´[9].

3. Členstvo a členské preukazy

Ako uvádza kanadská Rada pre prisťahovalectvo a utečencov (IRB) vo svojom preklade dokumentu obsahujúcom informácie o HDP, podľa ústavy tejto politickej strany, schválenej 22. júna 2014, sú **požiadavky na členstvo** v HDP nasledovné:

´Článok 4
Členom strany sa môže stať každý, kto má viac ako 18 rokov a môže vykonávať občianske a politické práva a dodržiava ústavu, program a zásady strany.

Článok 5
Osoby, o ktorých sa predpokladá, že poskytnú strane osobitné príspevky, môžu byť organizáciou strany zaregistrované ako čestní členovia. (...)

Článok 6
Dolná a horná hranica [**mesačného členského príspevku]**, ktorý majú zaplatiť členovia strany, je 5 TL [2 CAD] a 250 TL [84 CAD]. (HDP 22. jún 2014)´[10]

[9] Ministerstvo vnútra Veľkej Británie, *Politická a informačná správa ku krajine Turecko: Kurdské politické strany*, august 2018, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/732170/Turkey_-_Kurdish_Political_Parties_-_CPIN_-_v3.0__August_2018_.pdf, navštívené:1.októbra 2018, pracovný preklad z AJ
[10] IRB, *Turecko: Požiadavky a postupy pri získavaní členstva v Ľudovej demokratickej strane (Halkların Demokratik Partisi, HDP); informácie o členských preukazoch vrátane opisu a úradu oprávneného na vydanie (2016 - december*

Ústava HDP, podľa rovnakého zdroja, poskytuje aj nasledujúce informácie o tom, ako sa stať členom strany:

> ´Článok 7
> Jednotlivci, ktorí sa chcú stať členom, predložia svoju žiadosť o členstvo organizácii strany, ktorá sa nachádza v okrese, v ktorom majú bydlisko. Žiadosti spracuje a finalizuje okresná organizácia strany do jedného mesiaca. Žiadosti sa budú považovať za akceptované, ak sa v lehote jedného mesiaca inak nerozhodne. (...) Odmietnutí žiadatelia sa môžu odvolať voči rozhodnutiu na vyššom orgáne do 15 dní a rozhodnutie vyššieho orgánu v tomto ohľade bude konečné. (...) Členovia strany sa nemôžu zaregistrovať ako členovia vo viac ako jednej organizácii v rámci strany, inak ich členská registrácia vyplnená pred posledným dátumom registrácie bude považovaná za neplatnú. (HDP 22. jún 2014)´[11]

IRB tiež v tomto dokumente uvádza, že zástupca komisie HDP pre zahraničné veci v Ankare, uviedol nasledovné informácie s ohľadom na **požiadavky a postupy pri získavaní členstva**:

> ´Podľa Zákona o politických stranách v Turecku, má každý občan v Turecku právo stať sa členom politickej strany. Sudcovia, prokurátori, vojaci, úradníci a špecialisti z niektorých špecifických pracovných oblastí [nemajú právo] stať sa členom politickej strany. Občan nemôže byť [členom] viac ako jednej politickej strany. (...) Kompletná členská databáza strán sa zasiela na odbor politických strán úradu prokurátora Najvyššieho odvolacieho súdu.
> Postup pri získavaní členstva začína vyplnením formulára so žiadosťou na provinčných predsedníctvach strany. Vyplnené formuláre sú zasielané na ústredie strany a formuláre sú zaregistrované v online členskej databáze strany. Ak občan nemá žiadny právny záväzok a členstvo v inej politickej strane, členstvo občana je zaregistrované na úrade prokurátora Najvyššieho odvolacieho súdu.
> Členovia strany by mali v prvom rade platiť mesačný príspevok. Ale naša strana nemôže sankcionovať svojich členov, ak členovia neprispievajú. Otázka platby nie je dôvodom na zrušenie členstva. (...) (HDP 16. decembra 2017) ´[12].

Ten istý dokument v súvislosti s **členskými preukazmi** tiež píše, že zástupca HDP pre Európu, so sídlom v Bruseli, uviedol nasledovné:

> ´**členský preukaz HDP** vždy obsahuje fotku a dáva sa len politickým a administratívne zodpovedným [osobám] strany na miestnej a regionálnej úrovni, ako aj všetkým členom, ktorí nesú zodpovednosť vo vnútri strany.
> To znamená, že členské preukazy nedávame riadnym členom strany, ako napr. bežne zapojeným členom.

2017), 20.december 2017, https://www.irb-cisr.gc.ca/en/country-information/rir/Pages/index.aspx?doc=457334&pls=1, navštívené: 28. septembra 2018, pracovný preklad z AJ

[11] IRB, *Turecko: Požiadavky a postupy pri získavaní členstva v Ľudovej demokratickej strane (Halkların Demokratik Partisi, HDP); informácie o členských preukazoch vrátane opisu a úradu oprávneného na vydanie (2016 - december 2017)*, 20.december 2017, https://www.irb-cisr.gc.ca/en/country-information/rir/Pages/index.aspx?doc=457334&pls=1, navštívené: 28. septembra 2018, pracovný preklad z AJ

[12] Tamtiež

> Tí bežní členovia, ktorí sa chcú stať členom našej strany, musia vyplniť formulár na získanie členstva [štatút]. Po tomto postupe, dostanú od našej strany potvrdenie o ich požiadavke. Okrem toho, títo členovia môžu byť zaregistrovaní len v mieste, kde žijú (členské formuláre sa vypĺňajú v sekcii, z ktorej pochádzajú). (...) (HDP 28.novembra 2017)´[13].

Zástupca Komisie HDP pre zahraničné veci uviedol nasledujúce informácie týkajúce sa **vydávania členských preukazov**:

> ´Ústredie HDP nevydáva identifikačné preukazy členom strany, výnimkou sú členovia zhromaždenia strany (asi 200 ľudí). Členovia zhromaždenia strany používajú tieto preukazy počas svojho členstva v zhromaždení strany. Avšak niektoré provinčné predsedníctva vydali dočasné identifikačné preukazy v mene provinčnej správy strany, aby oprávnili niektorých členov strany organizovať miestne stretnutia a podujatia v okresoch, mestách a obciach. (HDP 16. december 2017)´[14].

Vyššie uvedený zástupca Komisie HDP pre zahraničné veci následne poskytol objasnenie týkajúce sa **vydávania dočasných identifikačných preukazov**:

> ´V miestnych [správach] môžu byť vytlačené určité identifikačné karty kvôli identifikácii oficiálnych delegátov na provinčný kongres HDP alebo podobné udalosti ... Tieto preukazy platia len pre špecifikované udalosti. Tieto udalosti a dátumy sú obvykle uvedené na týchto identifikačných preukazoch. Tieto typy preukazov sa nepoužívajú ako všeobecné identifikačné preukazy. Ako som už uviedol predtým, iba vedúci pracovníci HDP majú právo používať identifikačné preukazy HDP na všeobecné použitie. Ak člen exekutívy strany odstúpi alebo ukončí svoj mandát, okamžite sa mu odoberie tento identifikačný preukaz strany. (HDP 19. december 2017)´[15].

4. Zaobchádzanie s členmi strany

Ministerstvo vnútra Veľkej Británie vo svojej *Politickej a informačnej správe ku krajine Turecko: Kurdské politické strany* z augusta 2018 informuje:

> ´2.4.1 HDP a PKK [Kurdská strana pracujúcich] sú samostatné organizácie s rôznymi cieľmi. HDP popiera priame spojenie s PKK. Niektorých členov HDP však turecká vláda obvinila z napojenia na PKK. Existujú správy o tom, že vládne zaobchádzanie s podporovateľmi HDP sa mení podľa vývoja konfliktu s PKK (...)
>
> ***9.6 Policajné prehliadky kancelárií HDP***
> 9.6.1 V apríli 2018 spravodajská agentúra Firat uviedla, že "polícia v Istanbule vykonala v stredu večer prehliadku v kancelárii Ľudovej demokratickej strany (HDP) v okrese

[13] IRB, *Turecko: Požiadavky a postupy pri získavaní členstva v Ľudovej demokratickej strane (Halkların Demokratik Partisi, HDP); informácie o členských preukazoch vrátane opisu a úradu oprávneného na vydanie (2016 - december 2017)*, 20.december 2017, https://www.irb-cisr.gc.ca/en/country-information/rir/Pages/index.aspx?doc=457334&pls=1, navštívené: 28. septembra 2018, pracovný preklad z AJ
[14] Tamtiež
[15] Tamtiež

> Avcılar. Po podrobnom prehľadávaní v kancelárii, polícia zadržala asi 25 členov strany, vrátane okresného spolupredsedu Mahmur Çakan."
>
> 9.6.2 V decembri 2017 Turkish Minute uviedol:
> "Turecká polícia v utorok vpadla do kancelárie prokurdskej Ľudovej demokratickej strany (HDP) v okrese Kadıköy v Istanbule [...].
> "Po štvorhodinovej prehliadke priestorov kvôli zakázaným publikáciám a fotografiám zadržala polícia Gül Demir, spolupredsedu okresnej kancelárie HDP. Na Ercan Demir, druhého spolupredsedu kancelárie, bol vydaný príkaz na zadržanie´[16].

Mimovládna nezisková organizácia, International Crisis Group (ICG) uviedla, že 13. augusta 2018 boli zatknutí dvaja bývalí poslanci HDP na základe obvinení z "teroristickej propagandy" kvôli obsahu svojich nedávnych vystúpení a jeden miestny úradník HDP bol medzi dvanástimi zatknutými pre podozrenie z účasti na údajnom bombovom útoku PKK 16. augusta[17].

Podľa ICG, 10. júla 2018 súd odsúdil dvoch bývalých poslancov HDP na pätnásť mesiacov vo väzení na základe tvrdení, že neuposlúchli zákon o stretnutiach a demonštráciách a úrady začali aj vyšetrovanie štyroch novozvolených poslancov tejto strany v súvislosti s obvineniami z "teroristickej propagandy" po tom, čo sa zúčastnili pohrebov ozbrojencov z PKK[18].

Spravodajský portál aktuality.sk v článku *Turci odsúdili politika za podporu kurdskej „teroristickej propagandy“* zo 7. septembra 2018, píše:

> ´Súd v Istanbule uznal v piatok tureckého prokurdského politika Selahattina Demirtaša za vinného z podpory a šírenia teroristickej propagandy a odsúdil ho na štyri roky a osem mesiacov väzenia. (...) Na tri roky a šesť mesiacov väzenia bol odsúdený aj bývalý poslanec tureckého parlamentu Sirri Süreyya Önder... (...) Demirtaša vzali do vyšetrovacej väzby v novembri 2016 na základe podozrenia, že vyvíja teroristické aktivity. Okrem toho sa voči nemu vedie vyšetrovanie aj v ďalších kauzách a hrozí, že vo svojom „hlavnom“ procese by mohol byť odsúdený súhrnne na 142 rokov väzenia´[19].

Internetové vydanie denníka SME v článku *Turecká polícia zadržala prokurdského politika a 18 ďalších ľudí* zo 16. júna 2018 informuje:

> ´Celkovo 19 ľudí, vrátane člena prokurdskej strany kandidujúceho v nadchádzajúcich parlamentných voľbách, zadržali v sobotu turecké úrady v meste Šanliurfa na juhovýchode Turecka. K zásahom došlo pri vyšetrovaní potýčok, ktoré vypukli

[16] Ministerstvo vnútra Veľkej Británie, *Politická a informačná správa ku krajine Turecko: Kurdské politické strany*, august 2018, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/732170/Turkey_-_Kurdish_Political_Parties_-_CPIN_-_v3.0__August_2018_.pdf, navštívené:1. októbra 2018, pracovný preklad z AJ

[17] ICG, *CrisisWatch Turecko august 2018*, september 2018, https://www.crisisgroup.org/crisiswatch, navštívené 27.septembra 2018, pracovný preklad z AJ

[18] ICG, *CrisisWatch Turecko júl 2018*, august 2018, https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/july-2018, navštívené: 27.septembra 2018, pracovný preklad z AJ

[19] aktuality.sk, *Turci odsúdili politika za podporu kurdskej „teroristickej propagandy“*, 7.september 2018, https://www.aktuality.sk/clanok/621504/turci-odsudili-politika-za-podporu-kurdskej-teroristickej-propagandy/, navštívené v internej databáze MIGDOC: 1.októbra 2018

neďaleko Šanliurfy vo štvrtok počas predvolebnej kampane, informovala turecká štátna agentúra Anadolu. Medzi zadržanými je aj Ismail Kaplan, kandidát prokurdskej Ľudovodemokratickej strany (HDP), uchádzajúci sa v nadchádzajúcich voľbách o parlamentné kreslo.(...)

Potýčky si vyžiadali obete

Štyria ľudia zahynuli pri potýčkach, ktoré vypukli vo štvrtok počas predvolebnej kampane v tureckom okrese Suruč v provincii Šanliurfa medzi prívržencami HDP a podporovateľmi vládnucej Strany spravodlivosti a rozvoja (AKP)´[20].

Ahval, turecká spravodajská agentúra, v článku *Každý tretí člen HDP bol počas posledných 3 rokov zadržaný* z 10.marca 2018 uvádza:

´ Takmer každý tretí člen významnej kurdskej politickej strany v Turecku bol zadržaný, odkedy sa v júli 2015 zrútilo prímerie medzi kurdskými ozbrojencami a tureckým štátom, uviedla Mesopotamia, spravodajská agentúra kurdského hnutia.

11 631 z 37 551 členov Ľudovej demokratickej strany (HDP) bolo zadržaných a 3 382 bolo v tom čase formálne zatknutých súdom.

Medzi zatknutými bolo 43 provinčných spolupredsedov HDP a 101 okresných spolupredsedov HDP, rovnako ako aj bývalí spolupredsedovia Selahattin Demirtaş a Figen Yüksekdağ....(...) 55 z 59 poslancov v súčasnosti čelí právnym obvineniam´[21].

[20] SME, *Turecká polícia zadržala prokurdského politika a 18 ďalších ľudí,* 16.jún 2018, (https://svet.sme.sk/c/20851298/turecka-policia-zadrzala-prokurdskeho-politika-a-18-dalsich-ludi.html#ixzz5Il4VlwzE), navštívené v internej databáze MIGDOC: 1.októbra 2018

[21] Ahval, *Každý tretí člen HDP bol počas posledných 3 rokov zadržaný*, 10. marca 2018, https://ahvalnews.com/hdp/one-three-hdp-members-detained-over-last-3-years, navštívené: 4. októbra 2018, pracovný preklad z AJ